

Poděbradské dny poezie

Festivalové noviny | sobota 25. dubna

Jan Potměšil: Hrabětova poezie mne stále fascinuje!

Jak vnímáte představení Hledám tě v tomto městě?

Především je zprávou o velikém srdci, citlivé duši a bojovném duchu výjimečného mladého člověka, básníka Václava Hraběte. Dovolil bych si říct, že je to až jazzová kompozice, PŘÍBĚH, který vyvěrá z úžasné poezie Václava Hraběte. Z jeho neuvěřitelné schopnosti zachytit i sebemenší detail a přinést ho srozumitelně a s odzbrojující autenticitou na „velkém plátně“.

Obyčejné je krásné

a krásné je krásně obyčejné
a je stále s námi, stále přítomno.

Slovo doprovází, povznáší živé tóny, melodie a improvizace na piano v podání mistra Karla Růžičky! Slova i hudba se doplňují, ladí spolu, nebo si protičeří a polemizují spolu. Vrcholy i propasti, vzlety i pády, láska, naděje, touha, smutek, bolest a zmar se prolínají a stékají do jednoho řečiště, spojujícího se v mohutný proud emocí, svobody, pravdy i křivdy, ale hlavně krásy života! Toto představení je mému srdci velmi blízké. A hluboce mne zasahuje.

Se stejným programem jste kdysi účinkovali ve *Viola*, nyní je už třetím rokem v repertoáru Spolku Kašpar. Jak se v běhu času změnil váš pohled na tvorbu tohoto generačního autora?

Myslím, že se nezměnil. Stále mne fascinuje! Oslovuje mne (a věřím, že i spousty dalších lidí) přímo u srdce. V současném představení máme možnost cíleně využít kousky z nahrávky pořízené před 20 lety. To je zajímavé a dráždivé. Stejně jako tóny saxofonu v podání Karla Růžičky ml., který s námi tvořil nerozlučné trio. Ale je jasné, že vše se vyvíjí a mění...

Máte některou Hrabětovu báseň zvláště oblíbenou? Můžete z ní uvést aspoň krátký verš?

Oblíbených? Těch je spousta. Vlastně skoro všechny... Divoké koně, Láska je jako večernice, Zavři oči... Nebo verše, kterými celý večer začíná:

*Bylo to večer
Dole pode mnou zářila Praha
Bylo mi úzko
z tolika světél
Tak jsem se díval na oblohu
jestli nebude padat
aspoň jediná hvězda
pošetilá, zbytečná, plavá a nahá
Když v tom jsem uslyšel hrát blues
na památku velikého sebevraha.*

Obraťme list. Pokolikáté jste na festivalu poezie?

Do Poděbrad na festival poezie jsem přijel, myslím, potřetí. Poprvé to bylo ještě při studiu na DAMU. Ale dá se říct, že nejraději bych tu byl pokaždé.

Co všechno pro vás poezie znamená?

„Poezie“ pro mne znamená mnoho. Fascinující a okouzlující prostor imaginace a fantazie bez hranic. Je to radost, potřeba, pramen vody živé. Poezie mě občerstvuje, očisťuje a stejně tak prohlubuje a přivádí do krajín poznání.

Psal jste někdy sám básně?

Zatím ne. (I když možná ano, tajně, když jsem byl poprvé zamilovaný.) Jak řekl Edmond Rostand (volně parafrázuji): Když jsou city tak silné, že slovo nestačí, nastupuje verš!

Dnes večer Křišťálovou růží obdrží:

Emília Došeková

Herečka, recitátorka a speváčka-šansonierka. V roce 1958 sa stala členkou Divadla Andreja Bagara (DAB) v Nitre. Nepáčilo sa jej tam, lebo sa cítila herecky nevyužitá. Aj keď výpoveď podala už v prvý rok a to hneď trikrát, riaditeľ divadla ju nikdy neprijal. A urobil dobre. Počas svojho 15-ročného pôsobenia v DAB odohrala viac ako 1 400 predstavení a naštudovala 50 postáv. Počas materskej dovolenky v roku 1966 sa podieľala na organizovaní tzv. „Večerov pri petrolejových lampách“, kde sa recitovali básne a hrávali šansóny. „Zisťovala som, že presne to je vec, ktorej sa chcem venovať celý život.“

Miroslav Kovářik

Recitátor a populizátor poezie, jedna ze zakladateľských osobností hnutí malých divadel 60. let. Byl vůbec první, kdo scénicky představil poezii Václava Hraběte (Stoptime, 1966) a básnický manifest Znamení moci Jana Zahradníčka (1968). Jeho charakteristický přednes básní „ve stavu zrodu“ se stal novou kvalitou české interpretační kultury. „Dokonce byla období, kdy jsem do poezie utíkal. Když jste sám, odloučen od lidí, které máte rád, tak je vám básně přirozeným útočištěm, chrámem i tvří, řečeno slovy Pavla Eisnera. V mém poměrně dlouhém životě to obnáší řadu textů, ve kterých jsem se až vášnivě zabydlel.“

Marie Málková

Divadelní a filmová herečka, pedagožka. V dětství se zúčastnila s úspěchem celostátních recitačních soutěží. Vystudovala DAMU, prošla několika českými scénami. Tři roky po sobě získala Cenu Alfréda Radoka za hlavní ženský herecký výkon (*Terasa*, 2001; *Běsi*, 2002; *Náměstí hrdinů*, 2003). Její nevšední herecký projev vychází z prvního angažmá v Divadle Na zábradlí, ovlivnila ji stylizovaná poetika a absurdní drama, mezi výrazné atributy jejího herectví patří také její zajímavá oduševnělá tvář. O svém současném působení v představení Zahrada Jane Austenové říká: „Každý herec se do *Violy* rád vrací...“

Vizitky Vizitek

Koho vypijou lišky – dospívání v období normalizace

Knihu Lidmily Kábrtové Koho vypijou lišky jsme „objevily“ v prosinci 2013, když jsme vybíraly texty pro přednes. Zadání bylo asi takové: Najít pro šest recitátorek texty, v kterých se uplatní jako sólistky a jejich vystoupení bude zároveň provázáno jednotící tematickou linkou. Našly jsme příběh dívky jménem El zasazený do normalizačních let 1970 až 1983 a pracovně si ho nazvaly „dospívání v dobách normalizace“. Je vystavěn z mnoha dílčích příběhů, přičemž každý z nich má vždy jen padesát slov. Díky tomuto omezení mají mikropříběhy básnickou hutnost a výraznou pointu. Jsou srozumitelné každé generaci, ať má zkušenost s normalizací přímou či zprostředkovanou. Každý z nás, možná podobně jako El, nějak vyrůstal a měl plno otázek na mysli i na jazyku a snažil se porozumět složitému světu dospělých. Na scéně o tom vypovídají studentky: Bára, Katka, Denisa, Kristýna, Líba a Bára. Práce s nimi byla báječná, atmosféra tvořivá (tedy když se podařilo, že se všechny sešly...), premiéra proběhla na DAMU v rámci třídní přehlídky Děti-výchova-divadlo*, kterou právě ony, tehdy studentky 2. ročníku, pořádaly (a vedly si znamenitě). Dnes jsou ve třetím ročníku, studují, pracují a píší magisterské diplomové práce. Přeji jim k představení i do života Zlomte vaz!

*Děti – výchova – divadlo 10.–12. 10. 2014 Děti a divadlo, děti a přednes... Jakými cestami se ubírá dětská a studentská divadelní tvorba? Jaké jsou možnosti divadla ve vzdělávání?

Nina Martínková, KVD DAMU

Sedí zoufalství na lavičce?

Tak zní název scénického pásma studentů 2. ročníku Vyšší odborné školy herecké, které vzniklo za pomoci MgA. Marty Hrachovinové na hodinách uměleckého přednesu. Autorem hudebního podkladu je Maxmilian Hruška. Jedná se o propojení poezie psané volným veršem od světových básníků. Kromě poměrně pochmurných témat spojuje přednes studentů drobná zvláštnost, která celému pásmu dodává hlubší význam. Vybrané části textu totiž mladí herci recitují v originálu – šanci má tak zaznít temperamentní španělština, romantická francouzština, uhlazená angličtina, přísná němčina či příbuzná polština, ruština a dokonce slovenština. Jedním z ústředních motivů je vzájemné porozumění mezi lidmi a jeho důležitost – a tak má divák možnost sledovat, že navzdory použití různých jazyků nakonec naleznou akteři společnou řeč – díky poezii a umění naslouchat.

Nikki Bjřtřosov, studentka VOŠH Praha

M poděbradsk zastaven ...

... jsou pln spočinutí v záhonu rží mistrů slova, poetických myšlenek prostých vsch banalitě, přatel poezie, bez kterých nemohu dychat, mladistv inspirace, kter je na pottku hledání. U me už výše nalezla. Neboť:

Jak je človek bloud, kdy je mu šestnáct let...

*A jeden krsn den – pry s pivem, s limonádou
a lustry v kavárnách, jež z jako kvt
a jde se pod lípami bloudit promndou...*

*Za letních veer t zmm vn lp.
Vzduch mnohdy zpsob, že pvveš náhle vvka.
Co zvuků ve vzduchu – vsak msto von lp,
m vůni drahch vn a páva, jež t zhyck...*

*V tom človek uvidí mráček, jenž uplyne
A kousek blankytu, jež vvetv zaclonila
a stíhá jtřenku
jež tše zazvonila...*

*Noc v ˇervnu. Šestnáct let.
Jak nebezpen věk...*

Tenhle Rimbaud se mi vdcky vynoří, kdy m duše navstv Poděbrady – vydechují mladými lidmi plnými poezie.

Jiří Hromada, prezident Hereck asociace

Sprvn odpovd' na soutěžní otázku z ˇtvrtetnho vydání festivalových novin

Posledn rží před letošními PDP zasadila:

Vlasta Chramostová

„Nejsem žádn zahrdnk. Zahrádku sice mám, ale rží jsem ještě neszela, budete mi muset pomoci,“ řekla bezprostedn po přijezdu do Poděbrad herečka Vlasta Chramostová. Jakožto držitelka Křstlov rží se v prvním jarním dnu (21. 3. 2015) přijela do zámeckého rozária zasadit „svojí“ žvou královnu kvtn. Tedy jako posledn hereck osobnost před zahjenm letošních PDP.

Dalo by se napsat: konečně. Ostatn sama Vlasta Chramostová se omlouvala, že přijezd do Poděbrad za uelem szen rží tak dlouho odkládala. Zaujat a s potěšením si ˇetla cedulky se jmen svých kolegů herců, kter svou květinu v zmeckm rozriu už zasadili. Bylo patrn, jak si jích v a m je ráda.

Stejn tak poezii, kter k jejimu žvotu neodmysliteln pat. O tom svědčí nejen zmnn Křstlov rží, kterou obdrzela p Poděbradských dnech poezie v roce 1991, ale také přatelstv s držitelem Nobelovy ceny za literaturu. „Dostalo se mi te t, že jsem mohla Jaroslava Seiferta posledních deset let jeho žvota navstvovat. Doteď umím jeho bsn,“ uvedla herečka, kter už v sedmnácti letech, ještě coby studentka konzervatoře recitovala za vlk v bytech vlastenců Seifertova díla. Jeho próza Vscky krásy světa se zase stala npln vůbec prvního představení bytového divadla Vlasty Chramostová v roce 1976. „Vstupenkou byla odvaha. Sešla se už nás krsn společnost. Václav Havel, Ludvík Vaculík, Karel Šiktanc, bylo nás asi ptadvacet. Jakmile představení skočilo a lid odcházeli, stálo před nším domem mnohem více fzl, než bylo host, protože na každého nšeho kamaráda byli nasazen minimln dva tajn,“ popsala dobu, v nž nemohla učinkovat ve filmu ani na divadle. Barvit vyprávěla i o svém ilegálním představení ve sklep vnovanm opt Jaroslavu Seifertovi. „Mlad lid sjížděli do podzemí šachtou, já jsem si na hromádce uhlí malovala oči...“

Ještě pořdn zalít...

... umístit cedulku (pod dohledem manžela S. Miloty a J. Hromady) ...

... a vyftot se s prezidentem a starostou

Festivalov noviny 53. Poděbradských dn poezie připravila redakce Poděbradských novin, zodpovdn redaktor: Monika Langrov, grafick úprava: Tomáš Adamec, studio Just B., www.just-be.cz | Adres redakce: Jiřího náměstí 1/1, 29001 Poděbrady, telefon: 325 612 505, www.ipodebrady.cz

Z festivalového dění slovem & obrazem

Návraty Lucie Vráblicové

Do Poděbrad sa vždy rada vracím lebo je to malebne mestečko a mam možnosť sa tu vidieť s množstvom dobrých priateľov, so ktorými sa cez rok nestretnem, i keď sme z jednej krajiny. Po rozdelení sa sem vraciam o to radšej, pre priateľstva, ktorá sa tu vytvorili a pretrvávajú. Losovanie bolo vtipné, presne som si spomenula, keď som si losovala číslo ja. Ako porotca-nováčik sa musím najprv rozkukať, samozrejme sa budem snažiť byť čo najviac objektívna.

Lucia Vráblicová: laureátka I. kategórie (1992), laureátka II. kategórie (1994), držiteľka Ceny Viliama Záborského (1996), naposledy byla na PDP před 12 lety / Na snímku s Alfrédem Swanem

Prvá a posledná súťažiaci

Keďže som tu prvýkrát a neviem, ako súťaž prebieha, bola som trochu zaskočená, keď som si vytiahla číslo jeden, ale už som sa s tým vyrovnala. Je pre mňa ctou, že tento ročník otváram a som rada, že to budem mať skôr za sebou. Dúfam, že latku nasadím vysoko. :-)

Viktória Hodvan,
č. 1 v I. kategórii
(na snímku pri losovaní)

Neviem, či je výhodou ísť ako posledná. Buď sa viac vystresujem, alebo budem mať viac času na upokojenie... Je to diskutabilné, či je dobré súťaž uzatvárať. Všetci sme pripravení tak, že je asi jedno, či je človek prvý alebo posledný.

Radka Šutláková, číslo 26 v II. kategórii

Zaznělo ...

Kontrolní otázka: Je tu pan Rusko? Ano? Tak festival může začít!

Ladislav Langr

Poděbrady jsou nejen na srdce, ale i na celý život.

Budu sázet pohromadě s Hromadou.

Poženu to na evropskou komisi, že zneužíváte práci seniorů takovýmto abnormálním způsobem (bezprostředně před sázením růže).

Josef Somr

Berte to jako autorské čtení, nehodlám kandidovat na Křišťálovou růži.

Poezie je zvláštní způsob vnímání, který je nezastupitelný. Kdybychom neuměli poeticky vnímat, život by byl suchý a nehluboký.

Poezie je pokladnice řeči v tom nejvyšším registru.

Blázni se vydávají na cesty, po kterých andělé jen tak tiše našlapují. Líbí se mi, že František (Segrado) jde do toho tak zostrá.

Michal Horáček

Mám radost, že mladí tady recitují autory, jakým je například Charles Bukowski.

Z diváků sálala tak pozitivní energie... bylo to pro nás úžasné!

Jan Potměšil

PDP sbližují

Netřeba zakrývat, že mezi Poděbrady a blízkým Nymburkem panuje určitá, řekněme, soutěživost. O to potěšující je důkaz, že při křtu knížky Světlo naděje autorky Heleny Kohoutové (bydlela dlouhá léta v Nymburce, na sklonku života v Poděbradech), nejen Josef Somr, ale také místostarosta Nymburka Pavel Fojtík „jistí“ starostu Poděbrad Ladislava Langra, aby tento nespadol do kašny. Potěšující je i fakt, že obě zmíněná města se na vydání publikace svorně finančně podílela.

Národní poklad Lasica+Satinský

Do batůžka si nalož převárku, lož a faloš a potom ich hod' z mosta do vody.

Bez převárky a falše hned' by ti bolo krajšie, hned' by tu bolo viacej pohody.

(úryvek textu písne Do batôžka)

Seznam cen

53. Poděbradských dnů poezie

Zajišťuje sdružení SLOVO a HLAS

Laureát ceny Vladimíra Justla I. kategorie

Laureát ceny Vladimíra Justla II. kategorie

Herecká asociace udílí cenu 2 000 CZK pro Laureáty ceny Vladimíra Justla bez rozdílu národnosti v obou kategoriích, grafický list a dvouleté bezplatné členství v Herecké asociaci pro mladé profesionály a studenty hereckých škol

Cena Karla Högera

Dotuje částkou 2500 CZK paní Eva Högerová

Cena publika I. kategorie – bez rozdílu národnosti

Věcná cena věnovaná Městským kulturním centrem Poděbrady

Cena publika II. kategorie – bez rozdílu národnosti

Věcná cena věnovaná Městským kulturním centrem Poděbrady

Cena Českého rozhlasu – pro obě kategorie

bez rozdílu národnosti

Věcná cena věnovaná ČRo

Cena Nadačního fondu Františka Langer

pro obě kategorie bez rozdílu národnosti

Věcná cena – knihy z edice Spisy Františka Langer

Dále získají všichni účastníci obou fór přednesu poezie a prózy knihy věnované nakladatelstvími

a vydavatelstvími Kanzelsberger, Filip Tomáš – Akropolis a Euromedia Group, k. s.

Zoznam slovenských cien

a prémie pre I. a II. kategóriu

Zajišťuje Literárny fond v Bratislave pro účastníky slovenské národnosti

Laureát ceny Vladimíra Justla Poděbradských dní poezie I. kategorie

Cenu slovenskému výhercovi vo výške 100 eur hradí Literárny fond v Bratislave

Laureát ceny Vladimíra Justla Poděbradských dní poezie II. kategorie

Cenu slovenskému výhercovi vo výške 165 eur hradí Literárny fond v Bratislave

Cena Viliama Záborského

Cenu slovenskému výhercovi vo výške 165 eur hradí Literárny fond v Bratislave

Cena publika I. kategorie

Cenu slovenskému výhercovi vo výške 65 eur hradí Literárny fond v Bratislave

Cena publika II. kategorie

Cenu slovenskému výhercovi vo výške 100 eur hradí Literárny fond v Bratislave

Literárny fond v Bratislave na základe návrhu slovenských členov odborných porôt

s akcentom na pôvodnú slovenskú tvorbu a slovenskú javiskovú reč udeľuje oceneným recitátorom v I. a II. kategórii Fóra umeleckého prednesu

Prémie Literárneho fondu:

- Prémia Literárneho fondu v Bratislave vo výške 65 eur za mimoriadny umelecký výkon I. kategória
- Prémia Literárneho fondu v Bratislave vo výške 100 eur za mimoriadny umelecký výkon II. kategória
- Prémia Literárneho fondu v Bratislave vo výške 35 eur za dramaturgiu I. kategória
- Prémia Literárneho fondu v Bratislave vo výške 65 eur za dramaturgiu II. kategória
- Prémia Literárneho fondu v Bratislave vo výške 35 eur za voľbu výrazových prostriedkov I. kategória
- Prémia Literárneho fondu v Bratislave vo výške 35 eur za voľbu výrazových prostriedkov II. kategória

Věcné ceny – pro obě kategorie

Cena Rozhlasu a televízie Slovenska

Cena Divadelného ústavu, Bratislava

Cena Vydavateľstva Tatran

Cena Vydavateľstva Slovenský spisovateľ

Cena Hajko&Hajková, knižné vydavateľstvo

Program 53. Poděbradských dnů poezie

SOBOTA 25. 4. 2015

09.00 VOLNÁ TRIBUNA I. KATEGORIE

Seminář s odbornou porotou

→ Zámecký biograf

12.30 FÓRUM PŘEDNESU POEZIE A PRÓZY II. KATEGORIE

Porota: Aleš Vrzák (předseda), Beáta Drotárová, Martina Longinová, David Kroča, Lucia Vráblicová

→ Zámecký biograf

17.00 VIZITKY – DIVADELNÍ FAKULTA AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V PRAZE

Koho vypijou lišky – dospívání v období normalizace. Pásmo textů ze stejnojmenné knihy Lidmily Kábrtové.

Účinkují studentky 3. ročníku Katedry výchovné dramatiky: Libuše Hašková, Kristýna Lišková, Denisa Poluchová, Barbora Sedláčková, Barbora Sklenáková, Kateřina Urbanová

Pedagogické vedení: Nina Martínková

→ Divadlo Na Kovárně

18.00 VIZITKY – VYŠŠÍ ODBORNÁ ŠKOLA HERECKÁ PRAHA

Sedí zoufalství na lavičce? Scénické pásmo poezie z veršů světových básníků o porozumění mezi námi

Účinkují studenti 2. ročníku: Nikki Böjtösová, Vera Hejková, Maxmilian Hruška, Michal Matuška, Kristina Mihalová, Klára Miklasová, Anna Pastorková

Pedagogické vedení: Marta Hrachovinová

→ Zámecký biograf

20.00 SLAVNOSTNÍ VEČER PŘEDÁNÍ KŘIŠTÁLOVÝCH RŮŽÍ

Emílii Došekové – laudatio Vladimír Rusko

Miroslavu Kovářkovi – laudatio Zdeněk Potužil

Marii Málkové – laudatio Miloš Horanský se křtem 5. publikace sdružení SLOVO a HLAS Vladimír Justl: Skvosty poezie a s následným sázením růží do rozária poděbradského

zámku a společenským setkáním ve foyer Křišťalové růže předají a knihu pokřtí starosta Poděbrad Ladislav Langr a Marta Hrachovinová

Hudební doprovod: Lukáš Sommer

→ Divadlo Na Kovárně

NEDĚLE 26. 4. 2015

09.30 VOLNÁ TRIBUNA II. KATEGORIE

Seminář s odbornou porotou

→ Zámecký biograf

14.00 KONCERT LAUREÁTŮ I. A II. KATEGORIE FÓRA PŘEDNESU POEZIE A PRÓZY

se slavnostním předáním cen a hodnocením laické poroty

Připraví: Apolena Veldová

Ceny předá a s účastníky se rozloučí předsedkyně sdružení SLOVO a HLAS Marta Hrachovinová, starosta Poděbrad Ladislav Langr a prezident Herecké asociace Jiří Hromada

→ Divadlo Na Kovárně

Na 53. Poděbradské dny poezie přispívají:

Ministerstvo kultury ČR, město Poděbrady, SLOVO a HLAS, Městské kulturní centrum Poděbrady, Herecká asociace, Český rozhlas, Crystal Bohemia, a.s., Nadační fond Františka Langer, Euromedia group, k. s., Nakladatelství Filip Tomáš – Akropolis, Kanzelsberger – knihy po všech stránkách, Ministerstvo kultury SR, Literárny fond v Bratislave, Rozhlas a televízia Slovenska, Združenie divadelníkov na Slovensku, Divadelný ústav Bratislava, Vydavateľstvo Slovenský spisovateľ, Vydavateľstvo Tatran, Slovenská spoločnosť prekladateľov umeleckej literatury, Hajko&Hajková, knižné vydavateľstvo